

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : ۵۹۷۵۳
تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پیوست :

کمته بررسی

بخشنامه ها و دستورالعملهای اداری

واحدهای معتبر :

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

استان مدیرکل / معاون متوسطه/برورشی/روزای ادارات دوره دوم
متوسطه نظری فنی و حرفه ای و کارداش/ستجهن/مناوره

شهرستان / منطقه /ناحیه : مدیر / معاون متوسطه /کارشناس
مسؤولان دوره دوم متوسطه نظری فنی و حرفه ای و کارداش/
ستجهن/مناوره

واحدهای آموزشی : کلیه مدارس دوره دوم متوسطه روزانه
همانک گفته در استان کمته مستندسازی

کد : ۱۰/۴۲۰/۹۷/۴/۶

صلاحیه فوری

بخشنامه شماره : ۵۹۴۱۱

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان ...

با سلام و احترام

پیرو بخشنه شماره ۱۳۹۵/۰۸/۰۳ مورخ ۴۰۰/۱۳۶۳۲۵ با موضوع مصوبه جلسه ۹۳۲ شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۷ و در اجرای تبصره ۳ ماده ۸۸ آین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه روزانه؛ در موارد خاص، تغییر رشته درون شاخه‌ای در پایه یازدهم، بر اساس دستورالعمل تغییر رشته درون شاخه‌ای دوره دوم متوسطه به شرح ذیل انجام می‌شود:

مراحل انجام تغییر رشته درون شاخه‌ای در پایه یازدهم:

دانش آموز شاخه نظری که در پایه یازدهم مشغول به تحصیل است، چنانچه متقاضی تغییر رشته درون شاخه‌ای باشد، می‌تواند با معرفی مدیر واحد آموزشی و موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش شهرستان، منطقه، ناحیه محل تحصیل اقدام نماید.

تذکر: به منظور آمادگی دانش آموزان متقاضی شرکت در امتحان تغییر رشته ضرورت دارد اطلاع‌رسانی و راهنمایی لازم توسط مدیر واحد آموزشی در طول سال تحصیلی برای دانش آموزان پایه یازدهم صورت گیرد.

الف) تکمیل نمون برگ شماره (۱) درخواست تغییر رشته دانش آموز

- این نمون برگ حداقل تا دو هفته قبل از شروع امتحانات خرداد یا شهریورماه توسط دانش آموز پایه یازدهم تکمیل و پس از تأیید ولی وی، جهت اقدام لازم به مدیر واحد آموزشی تحويل داده شود.
- نمون برگ درخواست تغییر رشته دانش آموز در دو نسخه تکمیل و یک نسخه آن تحويل دانش آموز و نسخه دیگر در پرونده تحصیلی وی نگهداری شود.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : ۵۹۷۵۳
تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پیوست :

۳- چنانچه دانش آموز در دو مرحله خرداد و شهریور ماه در امتحان تغییر رشته شرکت کند، باید نمون برگ درخواست تغییر رشته را برای هر مرحله به طور جداگانه تکمیل نماید.

ب) معرفی دانش آموزان متقارضی شرکت در امتحان تغییر رشته درون شاخه‌ای:

پس از ارائه نمون برگ تکمیل شده درخواست تغییر رشته دانش آموز، مدیر واحد آموزشی تقاضای دانش آموز را در صورت تأیید، به صورت مکتوب به اداره آموزش و پرورش شهرستان، منطقه، ناحیه ارسال نموده تا در صورت تأیید کمیسیون خاص شهرستان، منطقه، ناحیه مجوز شرکت در امتحان تغییر رشته دریافت شود.

به منظور شرکت دانش آموز در امتحان تغییر رشته باید محل برگزاری امتحان وی متناسب با رشته‌ای که تقاضا نموده است مشخص شود. چنانچه رشته مورد تقاضا در واحد آموزشی محل تحصیل وی موجود باشد، در همان واحد آموزشی در امتحان تغییر رشته شرکت می‌کند. چنانچه رشته مورد تقاضا در آن واحد آموزشی موجود نباشد از طریق اداره آموزش و پرورش شهرستان، منطقه، ناحیه دیرستان موردنظر تعیین و دانش آموز تا یک هفته قبل از شروع امتحانات بر اساس نمون برگ شماره ۲ جهت شرکت در امتحان تغییر رشته به آن واحد آموزشی معرفی می‌شود. لازم به ذکر است واحد آموزشی مقصد موظف به اخذ امتحان از دانش آموز معرفی شده است و پس از انجام امتحان تغییر رشته باید بخش (ب) نمون برگ مذکور (شماره ۲) را تکمیل و از طریق اداره آموزش و پرورش مربوط به واحد آموزشی مبدأ ارسال کنند.

ج) شرکت دانش آموزان در امتحان تغییر رشته:

با توجه به اینکه تغییر رشته درون شاخه‌ای دانش آموزان در هر یک از رشته‌های شاخه نظری، مستلزم اخذ موافقت کمیسیون خاص آموزش و پرورش شهرستان، منطقه، ناحیه و شرکت آنان در امتحان تغییر رشته برخی از دروس اختصاصی پایه یازدهم و کسب نصاب نمره قبولی در دروس مربوط است، لذا جدول دروس تغییر رشته به شرح زیر اعلام می‌گردد:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : ۵۹۷۵۳
تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پیوست :

جدول دروس تغییر رشته درون شاخه‌ای دانش آموزان از پایه یازدهم به پایه دوازدهم در دوره دوم متوسطه نظری

ردیف	عنوان رشته	عنوان دروس تغییر رشته
۱	ریاضی فیزیک	حسابان ۱، هندسه ۲، فیزیک ۲، شیمی ۲
۲	علوم تجربی	ریاضی ۲، فیزیک ۲، شیمی ۲، زیست‌شناسی ۲
۳	ادبیات و علوم انسانی	علوم و فنون ادبی ۲، جامعه‌شناسی ۲، عربی (زبان تخصصی رشته) ۲، فلسفه ۱
۴	علوم و معارف اسلامی	علوم و معارف قرآنی ۲، اصول عقاید ۲، عربی (زبان تخصصی رشته) ۲ و تاریخ ۲ (تخصصی رشته)

* چنانچه برخی از دروس تغییر رشته مندرج در جدول فوق با رشته قبلی دانش آموز مشترک باشد و دانش آموز از آن درس یا دروس در خرداد یا شهریورماه پایه یازدهم نمره قبولی کسب کرده باشد، نمره آن درس یا دروس از وی پذیرفته می‌شود و نیاز به شرکت در امتحان تغییر رشته برای آن درس یا دروس نیست.

(د) تطبیق دروس رشته قبلی با رشته جدید:

پس از موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش شهرستان، منطقه، ناحیه و کسب نصاب قبولی در امتحان تغییر رشته درون شاخه‌ای، دروس مربوط از دانش آموز به شرح ذیل پذیرفته می‌شود و دانش آموز می‌باشد باقیمانده دروس پایه‌های دهم و یازدهم رشته جدید را در دوره تابستانی و یا دی‌ماه پایه دوازدهم انتخاب کرده و بگذراند.

(۱) دروس گذرانده شده در رشته قبلی که با دروس رشته جدید دارای کد درسی یکسان هستند به

عنوان دروس گذرانده شده در رشته جدید پذیرفته می‌شود.

(۲) دروس گذرانده شده که کد یا عنوان آن مشابه با دروس رشته جدید نیست ولی از نظر محتوا مشابه است

دارند بر اساس جدول زیر قابل تطبیق است و نمره درس گذرانده شده از دانش آموز پذیرفته و جایگزین

نمره آن درس در رشته جدید می‌شود.

(۳) چنانچه تعداد واحدهای گذرانده شده با تعداد واحدهای دروس تطبیقی (مطابق جدول دروس قابل

تطبیق) یکسان نباشد، تعداد واحدهای درسی رشته جدید ملاک محاسبه خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش
وزیر

شماره : ۵۹۷۵۳
تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پوست :

(۴) پس از ثبت نام دانش آموز در رشته جدید، تطبیق دروس از طریق سیستم رایانه‌ای انجام می‌شود و دروسی که دانش آموز برای فارغ‌التحصیلی ملزم به گذراندن آنها است با درج کلمه کمبود در کارنامه مشخص خواهد شد.

(۵) دروس پایه‌های دهم و یازدهم رشته قبلی دانش آموز که در رشته جدید پذیرفته نمی‌شوند (علیرغم کسب حد نصاب قبولی) با درج کلمه مازاد در کارنامه تحصیلی وی مشخص خواهد شد.

(۶) مطابق ماده ۸۴ آینه‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه (روزانه) مصوب جلسه ۹۳۲ شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۷، اعطای گواهی نامه پایان تحصیلات دوره دوم متوسطه (دیلم) به دانش آموز، مشروط به گذراندن همه واحدهای درسی دوره دوم متوسطه در رشته مربوط و رعایت سایر ضوابط است.

جدول دروس قابل تطبیق در تغییر رشته درون شاخه‌ای که دارای کد یا عنوان یکسان نیستند.

دروس قابل تطبیق با رشته قبلی		دروس گذرانده شده (قابلی) در رشته جدید		ردیف
کد درس	عنوان درس	کد درس	عنوان درس	
۱۰۲۴۱	اصول عقاید ۱	۱۰۱۵۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۱
۱۰۰۱۱	تعلیمات دینی (دینی، قرآن و اخلاق) ۱	۱۰۱۵۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۲
۱۰۰۱۱	تعلیمات دینی (دینی، قرآن و اخلاق) ۱	۱۰۲۴۱	اصول عقاید ۱	۳
۱۰۱۵۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۱۰۲۴۱	اصول عقاید ۱	۴
۱۱۰۱۱	تعلیمات دینی (دینی، قرآن و اخلاق) ۲	۱۱۲۸۱	اصول عقاید ۲	۵
۱۱۱۸۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	۱۱۲۸۱	اصول عقاید ۲	۶
۱۰۲۸۱	تاریخ ۱ (تخصصی رشته)	۱۰۱۹۱	تاریخ ۱	۷
۱۰۱۹۱	تاریخ ۱	۱۰۲۸۱	تاریخ ۱ (تخصصی رشته)	۸
۱۱۳۲۱	تاریخ ۲ (تخصصی رشته)	۱۱۲۳۱	تاریخ ۲	۹
۱۱۲۳۱	تاریخ ۲	۱۱۳۲۱	تاریخ ۲ (تخصصی رشته)	۱۰
۱۱۲۱۱	ریاضی و آمار ۲	۱۱۰۷۱	آمار و احتمال	۱۱

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش
وزیر

شماره : ۵۹۷۵۳
تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پوست :

۱۲	حسابان ۱	۱۱۰۶۱	ریاضی ۲	۱۱۱۶۱
۱۳	حسابان ۱	۱۱۰۶۱	ریاضی و آمار ۲	۱۱۲۱۱
۱۴	ریاضی ۱	۱۰۰۵۱	ریاضی و آمار ۱	۱۰۱۸۱
۱۵	ریاضی ۲	۱۱۱۶۱	ریاضی و آمار ۲	۱۱۲۱۱
۱۶	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۱۰۱۶۱	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰۰۴۱
۱۷	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۱۰۲۷۱	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۱۰۱۶۱
۱۸	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۱۰۲۷۱	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰۰۴۱
۱۹	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۱۰۱۶۱	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۱۰۲۷۱
۲۰	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۱۱۱۹۱	عربی، زبان قرآن ۲	۱۱۰۲۱
۲۱	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۱۱۳۱۱	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۱۱۱۹۱
۲۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۱۱۱۹۱	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۱۱۳۱۱
۲۳	فیزیک ۱	۱۰۱۰۱	فیزیک ۱	۱۰۲۹۱
۲۴	فیزیک ۲	۱۱۱۰۱	فیزیک ۲	۱۱۳۳۱

و) چگونگی ثبت نمرات امتحان تغییر رشته:

- ۱- با توجه به اینکه امتحان تغییر رشته هم‌زمان با امتحانات خرداد / شهریورماه پایه یازدهم انجام می‌شود، لذا پس از برگزاری امتحان، سیاهه نمرات به تفکیک دروس تنظیم و نمرات دروس تغییر رشته در کارنامه دانش آموز در خداداده در ستون نمره سالانه و در شهریورماه در ستون نمره شهریور ثبت می‌شود. در صورت کسب نمره قبولی در تمامی دروس مربوط، با تغییر رشته وی موافقت می‌شود. در این صورت تمامی سوابق مرتبط با تغییر رشته دانش آموز اعم از نمون برگ درخواست تغییر رشته (نمون برگ شماره ۱) و نمون برگ شماره (۲) در پرونده تحصیلی وی نگهداری شود و دانش آموز

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش
وزیر

پاسخ به لغای

شماره : ۵۹۷۵۳

تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹

پیوست :

به استناد این نمون برگ ها و نمرات مندرج در کارنامه تحصیلی می تواند در پایه دوازدهم رشته جدید ثبت نام نماید.

-۲- چنانچه دانش آموز پس از شرکت در امتحان تغییر رشته و کسب نمره قبولی در دروس مربوط، ترک تحصیل نماید و در همان سال یا سال های بعد مراجعت نماید و یا به واحد های آموزشی بزرگسالان منتقل شود و یا به صورت داوطلب آزاد ادامه تحصیل دهد، نمرات قبولی دروس امتحان تغییر رشته معتر بوده و از وی پذیرفته می شود.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

پاسخگویی

شماره : ۵۹۷۵۳

تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پیوست :

تذکرات:

- امتحان تغییر رشته در خرداد / شهریورماه پایه یازدهم برگزار می شود و دانشآموز می تواند برخی از دروس را در خردادماه و برخی را در شهریورماه و یا کل دروس را در خرداد یا شهریورماه امتحان دهد و چنانچه در خردادماه در امتحان تغییر رشته درسی شرکت کند و موفق به کسب نمره قبولی نشود می تواند آن درس را مجدداً در شهریورماه امتحان دهد.
- دانشآموز متقاضی تغییر رشته هم زمان با شرکت در امتحان دروس رشته اصلی خود می تواند در آزمون دروس تغییر رشته شرکت نماید و چنانچه زمان برگزاری امتحان دروس تغییر رشته دانشآموز در خرداد / شهریورماه با امتحانات سایر دروس وی تداخل داشته باشد دانشآموز باید دروس تغییر رشته را همراه با سایر دانشآموزان در امتحانات غایبین موجه مطابق با مقررات موجود امتحان دهد.
- نمره دروس امتحان تغییر رشته همانند نمره دروس غیرحضوری محاسبه می شود و نمرات مأخوذه، صرفاً در معدل کل دانشآموز در رشته جدید تأثیر خواهد داشت.
- هزینه طرح سوال و تصحیح اوراق و برگزاری امتحانات دروس تغییر رشته مطابق با تعریفه امتحانات داوطلبان آزاد از دانشآموز دریافت و هزینه می شود.
- دروسی را که دانشآموز برای تغییر رشته انتخاب می نماید جزو سقف واحدهای درسی آن سال تحصیلی منظور نمی شود.
- دانشآموز پایه یازدهم متقاضی تغییر رشته به سایر رشته ها و شاخه های تحصیلی، می تواند با رعایت مفاد مواد ۷۶ و ۷۵ فصل پنجم آینه آموزشی دوره دوم متوسطه شیوه نیم سالی واحدی (بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد داخل کشور) مصوب دوازدهمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۹۶/۰۷/۱۲ در مدارس بزرگسالان یا مدارس آموزش از راه دور مطابق ضوابط و مقررات ثبت نام و ادامه تحصیل دهد.

(ش)

پاکستان

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش
وزیر

شماره : ۵۹۷۵۴
تاریخ : ۱۳۹۷/۰۴/۰۹
پیوست :

مقتضی است موضوع در اسرع وقت به تمامی مناطق آموزشی تابع واحدهای آموزشی دوره دوم متوسطه
جهت اجرا ابلاغ گردد. نظارت کامل بر حسن اجرای این دستورالعمل به عهده مدیر کل آموزش و پرورش
استان است.

سید محمد بن طحایی

نمون برق شماره (۱)

شماره :

با اسمه تعالیٰ

تاریخ :

درخواست تغییر رشته دانش آموز

مدیر محترم دبیرستان.....

با سلام و احترام،

اینجانب ..... به شماره دانش آموزی ..... بنا به دلایل زیر خواهان تغییر رشته درون شاخه ای از رشته ..... به ..... پایه یازدهم می باشم.

دلایل :

-۱

-۲

-۳

امضاء ولی دانش آموز

امضاء دانش آموز

با اسمه تعالیٰ

شماره :

اداره آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه

تاریخ :

با سلام و احترام،

به پیوست درخواست دانش آموز ..... به شماره دانش آموزی ..... جهت تغییر رشته درون شاخه ای پایه یازدهم از رشته ..... به رشته ..... برای بررسی و اعلام نظر ارسال می گردد. لازم به ذکر است شرکت دانش آموز در امتحان تغییر رشته پایه یازدهم از نظر این آموزشگاه بلا مانع می باشد.

نام و نام خانوادگی مدیر دبیرستان

مهر و امضاء

با اسمه تعالیٰ

شماره :

از : اداره آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه .....

تاریخ :

به : مدیر محترم دبیرستان .....

با سلام و احترام،

بازگشت به نامه شماره ..... مورخ ..... به اطلاع می رساند درخواست تغییر رشته دانش آموز ..... به شماره دانش آموزی ..... در کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش مطرح و با شرکت وی در امتحان تغییر رشته درون شاخه ای

پایه یازدهم موافقت شد نشد

اداره آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه

مهر و امضاء

نمونه برگ شماره (۲)

با سمه تعالی

الف) معرفی دانش آموز به سایر واحدهای آموزشی

جهت شرکت در امتحان تغیر رشته پایه بازدهم

مدیریت محترم آموزش و پرورش .....
 باسلام و احترام،

بازگشت به نامه شماره ..... مورخ ..... در اجرای تبصره ۳ ماده ۸۸ آین نامه آموزشی دوره دوم متوجه روزانه ، نظر به اینکه دانش آموز ..... دارای شماره دانش آموزی ..... رشته ..... متفاصلی شرکت در امتحان تغیر رشته ..... می باشد و این واحد آموزشی فاقد رشته مذکور است ، خواهشمند است دستور فرمایید در یکی از واحدهای آموزشی واحد این رشته ، نسبت به انجام امتحان دروس مربوط اقدام و نتیجه را به این واحد ، آموزشی اعلام نمایند.

مهر و امضاء

نام و نام خانوادگی مدیر دبیرستان

از: اداره آموزش و پرورش .....
به: دبیرستان .....
با سلام و احترام،

بدین وسیله دانش آموز ..... دارای شماره دانش آموزی ..... جهت شرکت در امتحان تغیر رشته ..... معرفی می شود. مقتضی است با عنایت به مقاد مدرج در دستورالعمل تغیر رشته درون شاخه ای دوره دوم متوجه اقدامات لازم انجام گیرد .

رئيس اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه / ناحیه

مهر و امضاء

ب) اعلام نتیجه امتحانات تغیر رشته پایه بازدهم

شماره.....

تاریخ.....

سال تحصیلی:.....

اداره آموزش و پرورش .....

با احترام، بازگشت به نامه شماره ..... مورخ ..... بدینوسیله گواهی می شود دانش آموز ..... در امتحان تغیر رشته ..... دروس زیر در این واحد آموزشی شرکت کرده که نتیجه امتحانات وی به شرح ذیل اعلام می شود.

ردیف	کد درس	نام درس	تعداد واحد	نمره با عدد	نمره با حروف
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					

مهر و امضاء

نام و نام خانوادگی مدیر دبیرستان

با سمه تعالی

شماره : .....

تاریخ : .....

به: دبیرستان .....

بازگشت به نامه شماره ..... مورخ ..... نتایج امتحان تغیر رشته دانش آموز ..... مطابق جدول فوق، جهت اقدام لازم ارسال می گردد.

رئيس اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه / ناحیه

مهر و امضاء

